

אלכסנדר בוגן, ניסים זלאיט, שמואל טפּלר, אדווין סלומון ומשה רוזנטליס אינם מופיעים תחת דגל רעיוני משותף, או נאבקים באתגר המהווה מכנה משותף לתערוכה. למעשה, אפשר להתייחס לתערוכה כאל חמש תערוכות יחיד שונות. ואם יש משהו משותף בין המשתתפים הרי יהיה זה מעין סולידריות והליכה "במסלול המרכזי": הציירים הקרובים למופשט אינם קיצוניים מדי בתחום זה ואלה העוסקים בציור פיגורטיבי אינם קיצוניים מדי בתחומם.

אלכסנדר בוגן מיוצג על ידי ציורים מופשטים, שבינתיים אינם בסגנון אחיד או בתפיסה הקשורה בכיוון אחד. רוב הציורים מתרמזת הנטייה לחלוקה דינאמית של שטח הציור על ידי פסי צבע (לעיתים משיכת מכחול) רחבים ושוטפים, הקרובים ברוחם למבנים של סולאז' ופרנץ קליין. נדמה, שבינתיים לא הוציא אלכסנדר בוגן את מלוא המסקנות המתחייבות מאקספרסיוניזם מופשט מסוג זה: ניכרת מבוכה מסוימת בין עיצוב דו-מימדי ואפקטים תלת-מימדיים, הנוצרים בדיעבד; קיימת נטייה להיסחף לניסויים בחומריות, המהווים ניגוד לתנועתיות המרומזת באבחות הצבע, וניכר עדיין ה"מטבח" רבים מהציורים הפחות בולטים. ניסים זלאיט בונה את ציוריו ממשחקי חומריות וטקסטורה, המעובדים באורח אלגנטי ו"מתורבת" - לעיתים מתורבת יותר מדי, עד כדי איבוד העוצמה האפשרית בשימוש בחומריות. האווירה מפוייטת ומיופה, כשברקע אפשר להבחין בנטייה ליצור "אובייקט נאה בטעם טוב" עם התפייטות רומנטית. התוצאה: מוצרים דקורטיביים מאוד וסלונניים באופיים. שמואל טפּלר ממשיך לפתח את הגוון האינטימי של אקספרסיוניזם מתון ופיוטי, המהווה המשך ישיר מהתפתחויות שנות העשרים של אסכולת פאריס היהודית, ומציוריו המאוחרים של סוטיין: ההפתעה בציוריו - בד מופשט, מקסים ורגיש בצבע ורוד, עם שתי משיכות מכחול כחולות. מעניין שבציור זה, שלכאורה הינו יוצא-דופן ביצירתו של טפּלר, מצליח האמן לסכם את האווירה הפיוטית הרכה המופיעה ברוב ציוריו הפיגורטיביים, מבלי לרמוז אפילו על מושא. אפשר להניח שציור זה הוא תוצאה של רגישותו הגוברת של טפּלר לצבעוניות ומרקם. אין הכוונה לטעון כאן שציור זה "טוב" יותר מציוריו האחרים, אלא שנוצרת כאן אפשרות מעניינת מאוד להשוואה בין שני סוגי ראייה המתייחסים לתוכן אחד. משה רוזנטליס קרוב ברוחו לטפּלר, אך בעוד שלטפּלר יש נטייה לצמצם יותר ויותר

בפרטים ולהציב במקומם כתמים צבעוניים לפי מערכת "ערך" של צבע, הרי שרוזנטליס ממשיך מסורת - צרפתית גם היא - של טיפול אוהב בפרטים, יצירת מרקם משיכות מכחול והתייחסות מתמדת למערכת אפורים. מבחינה זו, מעניינת הקירבה (אם כי הרקע שונה למדי) בין ציורו הנוכחי של רוזנטליס ובין ציורו של שטרייכמן מלפני כ-15 שנה: האווירה האינטימית, הדגש על רגישות עצבנית-כמעט של הרישום וההתייחסות לסולם של אפורים. אדווין סלומון עוסק בציור מופשט, בהדגישו את העניין במבנה הציור. בציוריו פתרונות ארכיטקטוניים תלת-מימדיים בהם קיים ניסיון לאזן קשתות - לעיתים שקופות למחצה - ולבנות מבנים העשויים להזכיר מעין קתדראלות מופשטות. ציורו של אדווין סלומון עדיין לא הגיע לגיבוש מלא, כפי שמעידות יצירות העוסקות באקספרימנטים שונים שלא תמיד עולים בקנה אחד. עם זאת, אפשר להכיר כבר עתה נטיות למבנה ברור ומורכב למדי ולעיצוב גראפי.

יואב בראל, בין פיכחון לתמימות: על האמנות הפלסטית בשנות ה-60 בתל אביב, מוזיאון תל אביב לאמנות, 2004